

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D. a Mgr. Václava Trajera v právní věci **žalobkyně: N. T. T. H.**, nar. „X“, státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, trvale bytem „X“, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha, proti **žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort**, Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 24.7.2009, č.j. CPUL-4642-49/ČJ-2009-0464KP,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Oblastní ředitelství služby cizinecké policie Ústí nad Labem, Inspektorát cizinecké policie Rumburk, ze dne 24.7.2009, č.j. CPUL-4642-49/ČJ-2009-0464KP, se ve výroku, jímž se podle ustanovení § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád vylučuje odkladný účinek odvolání, **pro nezákonnost zrušuje a věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 5760,-Kč, a to do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 24.7.2009, č.j. CPUL-4642-49/ČJ-2009-0464KP, jímž bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně z území České republiky na dobu jednoho roku a byla stanovena doba k vycestování do 15 dnů ode dne ukončení zajištění, přičemž nebyl shledán důvod znemožňující vycestování. Žaloba směřovala proti výroku, jímž byl ve smyslu

ust. § 85 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), vyloučen odkladný účinek odvolání.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že napadený výrok je v rozporu s ustanovením § 85 odst. 2 správního řádu, dle kterého může správní orgán vyloučit odkladný účinek pouze tehdy, jestliže to vyžaduje naléhavý veřejný zájem, hrozí-li újma některému z účastníků nebo požádá-li o to účastník řízení. Žalovaná odůvodnila své rozhodnutí zcela nedostatečně a nepřezkoumatelně, neboť není zřejmé, jak žalovaná dospěla k tomu, že je zde dán naléhavý veřejný zájem na vyloučení odkladného účinku odvolání. Naléhavý veřejný zájem na vyloučení odkladného účinku lze analogicky dovozovat z ustanovení § 172 odst. 3 z.č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), dle kterého má žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost tohoto rozhodnutí, to však neplatí, pokud byl cizinec vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Zákon o pobytu cizinců je zákonem speciálním a při určení naléhavého veřejného zájmu by mělo být postupováno v intencích tohoto ustanovení. Vedle toho připomněla, že neoprávněný pobyt na území České republiky je z hlediska intenzity porušení ustanovení § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jednání nejméně závažné. Neoprávněný pobyt cizince nemůže sám o sobě znamenat takové porušení právních předpisů, které by vedlo k možnosti vyloučení odkladného účinku odvolání. Žalobkyně v této souvislosti odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23.10.2008, č.j. As 73/2008-36, a dovodila, že výrok o vyloučení odkladného účinku měl sloužit k minimalizaci účinné obrany účastníka řízení, nikoliv k naléhavé ochraně veřejného zájmu.

Žalovaná ve svém písemném vyjádření k podané žalobě zrekapitulovala dosavadní průběh řízení. Poukázala na to, že k vyloučení odkladného účinku odvolání bylo přistoupeno proto, že v době zahájení řízení o správním vyhoštění žalobkyně pobývala na území ČR neoprávněně, tj. bez cestovního dokladu a platného víza pro pobyt na území. Byl zde tedy naléhavý veřejný zájem na neodkladném ukončení takového protiprávního jednání a zabránění jeho pokračování. Dále uvedla, že žaloba proti rozhodnutí odvolacího orgánu ve věci správního vyhoštění žalobkyně ze dne 9.11.2009, č.j. CPR-12007-1/ČJ-2009-9CPR-V234, k Městskému soudu v Praze byla vzata zpět a kasační stížnost vůči rozhodnutí Městského soudu v Praze o zastavení řízení pro zpětvzetí žaloby byla rovněž vzata zpět. Závěrem navrhla zamítnutí žaloby a určení, že žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Soud nejprve konstatuje, že v průběhu soudního řízení podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) došlo k nabytí účinnosti zákona č. 427/2010 Sb., novelizujícího zákon o pobytu cizinců. Touto novelou byla změněna i věcná působnost správních orgánů k rozhodování o správním vyhoštění. Po datu 1.1.2011 je podle § 164 odst. 1 písm. i) zákona o pobytu cizinců k rozhodování o správním vyhoštění příslušný odbor cizinecké policie a nikoliv inspektorát cizinecké policie, který zanikl. Podle § 69 s.ř.s. je žalovaným přímo ze zákona správní orgán na který přešla působnost správního orgánu, který vydal rozhodnutí v posledním stupni. Žalovanou je tak bez dalšího od 1.1.2011 Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalobkyně a žalovaná se po řádném poučení, že mohou vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřily.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkouvává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s.. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu soud zjistil, že žaloba je důvodná.

Žalovaná zaslala soudu spis, ze kterého byly zjištěny následující podstatné skutečnosti. Žalobkyně byla policejní hlídkou dne 1.6.2009 ve 22.00 hodin předvedena na Inspektorát cizinecké policie Rumburk ke zjištění totožnosti. Dne 2.6.2009 bylo se žalobkyní zahájeno správní řízení ve věci správního vyhoštění z území České republiky podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutím žalované ze dne 2.6.2009 byla žalobkyně podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců zajištěna za účelem předání podle mezinárodní smlouvy. Na základě výpovědi žalobkyně a dožádání Inspektorátu cizinecké policie Praha bylo zjištěno, že žalobkyně přiletěla do České republiky dne 1.6.2009 v 17.50 hod. leteckou linkou č. KE935 společnosti Korean Air. Vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu bylo v napadeném rozhodnutí odůvodněno tak, že v době zahájení řízení o správním vyhoštění pobývala žalobkyně na území České republiky nelegálně, tj. bez cestovního dokladu a platného víza pro pobyt na území České republiky. Je zde tedy naléhavý veřejný zájem na neodkladném ukončení takového protiprávního jednání a zabránění jeho pokračování.

Soud na prvním místě hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Při hodnocení podmínek řízení vycházel krajský soud z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2008, č.j. 2 As 73/2008-36 (dostupný na www.nssoud.cz). V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud konstatoval, že zákonodárce v případě rozhodnutí správního orgánu dle ust. § 85 odst. 2 správního řádu odepřel účastníkovi možnost odvolat se proti rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku odvolání. Jestliže by současně i správní soudy bezvýjimečně odmítaly soudní přezkum takového rozhodnutí, mohlo by tím v některých případech docházet k podstatnému zásahu do práva účastníka domáhat se soudní ochrany před rozhodnutím orgánu veřejné správy. Nejvyšší správní soud se proto přiklonil ve prospěch soudního přezkumu takového výroku. Dané rozhodnutí je sice rozhodnutím předběžné povahy, nicméně v případě řízení o správním vyhoštění jsou jeho možné dopady natolik významné ve vztahu k jeho adresátovi, že je třeba soudní přezkum rozhodnutí o vyloučení odkladného účinku odvolání podle ust. § 85 odst. 2 správního řádu připustit.

Podle ustanovení § 85 odst. 1 a 2 písm. a) správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, má včas podané a přípustné odvolání odkladný účinek. V důsledku odkladného účinku odvolání nenastává právní moc, vykonatelnost, ani jiné právní účinky rozhodnutí. Správní orgán může odkladný účinek odvolání vyloučit, jestliže to naléhavě vyžaduje veřejný zájem.

Ustanovení § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanoví, že žaloba proti rozhodnutí o vyhoštění cizince má odkladný účinek na vykonatelnost rozhodnutí; to neplatí, pokud byl cizinec vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu.

Podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území, až na 3 roky, pobývá-li cizinec na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, nebo pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu.

Správní soudy se již několikrát k podmínkám vyloučení odkladného účinku odvolání podle § 85 odst. 2 správního řádu ve vztahu k řízení o správním vyhoštění vyjádřily.

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka Liberec, v rozsudku ze dne 16.9.2009, č.j. 59 Ca 45/2009-41, uvedl, že rozhodnutí správního orgánu o vyloučení odkladného účinku odvolání je kombinací správní úvahy a neurčitého právního pojmu. Správní úvaha je vyjádřena slovy „správní orgán může odkladný účinek odvolání vyloučit“, neurčitý právní pojem je vyjádřen slovy „naléhavě vyžaduje veřejný zájem“. Je povinností správního orgánu neurčitý právní pojem vysvětlit, vymezit a v odůvodnění řádně vyložit. Teprve poté, kdy správní orgán neurčitý právní pojem doloží, může jej konfrontovat se skutkovými zjištěními konkrétního případu. Pokud správní orgán jednání cizince pod neurčitý právní pojem podřadí, je oprávněn provést správní úvahu o možnosti vyloučení odkladného účinku odvolání.

Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 22.2.2010, č.j. 10 Ca 310/2009-33, uvedl, že vyloučení odkladného účinku odvolání je výjimečným opatřením, které je výjimkou ze zásady vyjádřené v ust. § 85 odst. 1 správního řádu. K vyloučení odkladného účinku může správní orgán přistoupit jen ve zcela výjimečných, zvláště odůvodněných případech, pokud jsou splněny podmínky v § 85 odst. 2 správního řádu. Tím, že zákon výslovně zdůrazňuje, že vyloučení odkladného účinku musí být odůvodněno, dává zákonodárce zřetelně najevo, že správní orgán musí tento svůj postup pečlivě odůvodnit. Odůvodnění přitom musí spočívat ve specifických charakteristikách konkrétního případu a nelze je odůvodnit obecnými tezemi. V případech, kdy zákonodárce dospěje k tomu, že je třeba vyloučit odkladný účinek odvolání paušálně u určitých typů rozhodnutí, může tak stanovit ve zvláštním zákoně; učinil tak ostatně i v zákoně o pobytu cizinců v § 169 odst. 4. Z toho, že zákonodárce do tohoto výčtu nezařadil rozhodnutí o správním vyhoštění, vyplývá, že v typickém případě řízení o správním vyhoštění není vyloučení odkladného účinku zapotřebí. Pokud tedy správní orgán v daném případě vyloučil odkladný účinek odvolání jen z toho důvodu, že žalobce pobýval v době zahájení řízení o správním vyhoštění na území ČR neoprávněně, jedná se o odůvodnění zcela nedostatečné, neboť tato skutečnost je obecným předpokladem pro zahájení řízení o správním vyhoštění a případ žalobce nijak neindividualizuje. Soud musí dále zdůraznit, že zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví, že žaloba podaná proti pravomocnému rozhodnutí o správním vyhoštění má vždy odkladný účinek. Zákonodárce tedy tímto způsobem dal zřetelně najevo, že považuje za žádoucí, aby cizinec mohl dočasně setrvat na území České republiky až do doby, než o jeho správním vyhoštění bude rozhodnuto soudem. Pokud by tedy byl cizinec vyhoštěn již na základě předčasně vykonatelného (tj. nepravomocného) prvostupňového rozhodnutí o správním vyhoštění, byl by tím zcela popřen smysl ust. § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Výjimku v tomto směru může představovat jen případ naznačený v zákoně o pobytu cizinců v § 172 odst. 3 věta za středníkem, tj. v případě, pokud byl cizinec vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu. Bude-li cizinec vyhoštěn z jiných důvodů, bude moci být vyloučen odkladný účinek odvolání jen v naprosto výjimečných a zcela ojedinělých případech, pokud vůbec (obdobně viz rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31.3.2011, č.j. 22 A 185/2010-90, www.nssoud.cz).

Soud v tomto směru uvádí, že nemá důvod se odchylovat od shora uvedených závěrů při posouzení této věci. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k vyloučení odkladného účinku, které je v této části pro svou stručnost na samé hranici přezkoumatelnosti, vyplývá, že žalovaná považovala za naléhavý veřejný zájem odůvodňující možnost okamžité vykonatelnosti jejího rozhodnutí ukončení protiprávního pobytu žalobkyně na území České republiky. Tento závěr neodpovídá výjimečnosti institutu vyloučení odkladného účinku, neboť by při jeho aplikaci dopadal na všechny případy správního vyhoštění z důvodu uvedeného v § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Navíc v daném případě bylo zjištěno, že žalobkyně pobývala neoprávněně na území České republiky jen několik hodin, takže závažnost jejího protiprávního jednání ve vztahu k obdobným případům stejného druhu je nepoměrně menší a výjimečnost tohoto případu je spíše v krátkodobosti pobytu na území České republiky a tím i v nižší míře škodlivosti jednání. Skutečnost, že ani sama žalovaná nepovažovala ukončení pobytu žalobkyně na území České republiky za zvláště naléhavé, potvrzuje to, že určila žalobkyni i lhůtu k dobrovolnému vycestování z území České republiky.

Soud uzavírá, že v souzené věci žalovaná nesprávně podřadila jednání žalobkyně pod jednání, před kterým je nezbytné z naléhavého veřejného zájmu společnost chránit. Rozhodnutí žalované bylo v části týkající se nepřiznání odkladného účinku odvolání vydáno v rozporu s ustanovením § 85 odst. 2 písm. a) správního řádu.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti proto soud shledal předmětnou žalobu důvodnou, a proto výrok napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost podle ustanovení § 78 odst. 1, odst. 3 s.ř.s. ve výroku rozsudku ad I. zrušil. Zároveň soud v souladu s § 78 odst. 4 s.ř.s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž je dle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právním názorem soudu výše uvedeným.

Žalobkyně měla v projednávané věci plný úspěch, proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 5760,- Kč, která se skládá, z částky 4200,- Kč za 2 úkony právní služby po 2.100,- Kč poskytnuté právním zástupcem Mgr. Petrem Václavkem [převzetí věci, podání žaloby podle § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb], z částky 600,- Kč za s tím související dva režijní paušály po 300,- Kč a z částky 960,- Kč odpovídající 20% DPH. Uloženou povinnost náhrady nákladů řízení je žalovaná povinna splnit v obvyklé lhůtě.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti

němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 23. ledna 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová